

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๖๐๑/ ๘๒๓๘

วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง

รับที่..... 1478

วันที่..... 21 มิถุนายน 2567

เวลา..... 08.30 น.

ถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา / สถาบันการอาชีวศึกษาทุกแห่ง / ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาทุกภาค

พร้อมหนังสือนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย มาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ รณรงค์ ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ ตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดดังแนบ

เรียน ผู้อำนวยการ

- ด้วย สอศ. แจ้งการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพ แบบไทย มาเพื่อ
- / เพื่อโปรดทราบ
- / เพื่อโปรดพิจารณา
- / เห็นควรแจ้ง *mbh* รองฯ 4 ฝ่าย , ครุและบุคลากร

นางสาวอัญชลี ธรรมศรีใจ
หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป
21 มิ.ย. 67

สำนักผู้อำนวยการ

โทร. ๐ ๒๐๒๖ ๕๕๕๕ ต่อ ๑๑๐๒

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

เรียน ผู้อำนวยการ

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เห็นควรแจ้ง *รองฯ ๔ ฝ่าย / ครุและบุคลากร*
- เห็นควรมอบ.....

ณัฐ
นายบุญฤดี กันมาเวียง
รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
kg 21.6.67

- ทราบ.....
- แจ้ง *รองฯ ๔ ฝ่าย / ครุและบุคลากร*
- มอบ.....

ณัฐ
นายวิชาญ ชูรัตน์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง

kg 21.6.67

“เรียนดี มีความสุข”

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย

๑. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๙/๑๐๒๖ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๓/๕๘๘ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ด่วนที่สุด ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๕๓๑๒ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๑.๒/๕๗๓๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๕๐๖.๑๔/๑๑๗๓ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๗
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๑๔๗/๕๗๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
๗. สำเนาหนังสือสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ด่วนที่สุด ที่ รภ ๐๐๐๔/๑๘๑ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ที่ นร ๐๑๐๙/๑๐๒๖

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๙/๑๓๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาเอกลักษณ์ของชาติในมิติต่าง ๆ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖
๓. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ที่ วธ ๐๒๐๔.๕/๒๖๖ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๗
๕. ข้อมูลและเหตุผลประกอบเรื่องการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอเสนอ เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) กำกับการบริหารราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในคราวประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาเอกลักษณ์ของชาติในมิติต่าง ๆ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ โดยมีนายวีระ โรจน์พจนรัตน์ เป็นประธานการประชุม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอการไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และมอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นำเสนอคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ การประชุมคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗ นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ กรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้เสนอเรื่องการไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย เนื่องจากการไหว้เป็นการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่ผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทย ที่เราต่างคุ้นเคยและประพุดที่อยู่เสมอในชีวิตประจำวัน แม้การไหว้จะเป็นสิ่งที่เป็นประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รับมาจากอินเดีย ผ่านทางคติความเชื่อในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาพุทธ ดังมีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ตั้งแต่สมัยทวารวดี แต่ประเทศไทยก็ได้นำมาปรับและพัฒนา จนมีความหลากหลาย ความลุ่มลึก และความหมายในการแสดงออก ที่ทำให้มีความแตกต่างกับประเทศอื่น ๆ รวมถึงในปัจจุบันการไหว้ได้เป็นแบบแผนปฏิบัติในการทักทายที่แพร่หลาย เป็นสากลมากขึ้น โดยเฉพาะภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา

หรือ Covid-19 บรรดาผู้นำชาติต่าง ๆ หน่วยงาน หรือองค์การระหว่างประเทศ ต่างก็หันมาปฏิบัติ หรือให้คำแนะนำในการทักทายหรือทำความเคารพ ด้วยการไหว้ เพื่อเป็นการลดการสัมผัสระหว่างกัน ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามที่เสนอ และมอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นำเรื่องการไหว้เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๓ กระทรวงวัฒนธรรมได้ประสานเป็นการภายในกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ขอบรรจุเรื่องการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติเข้าเป็นวาระการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เพื่อให้คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ให้ความเห็นประกอบก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๔ กระทรวงวัฒนธรรมมีหนังสือ ที่ วธ ๐๒๐๔.๕/๒๖๖ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๗ แจ้งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า การประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และมอบหมายสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาตินำเสนอเรื่องการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การไหว้ของไทยเป็นการแสดงออกทางสังคมหรือธรรมเนียมปฏิบัติที่ผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทย ที่เราต่างคุ้นเคยและประพฤติปฏิบัติอยู่เสมอในชีวิตประจำวัน การไหว้เป็นธรรมเนียมที่ไทยและประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับมาจากอินเดียมาตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งสัมพันธ์กับคติทางศาสนา ทั้งพราหมณ์-ฮินดู และพุทธศาสนาเป็นหลัก ในไทยพบหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีเกี่ยวกับการไหว้มาตั้งแต่สมัยทวารวดี การปฏิบัติเรื่องการไหว้ของไทยมีการปรับและพัฒนา จนมีความหลากหลาย ความลุ่มลึก และความหมายในการแสดงออกที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัว แตกต่างจากประเทศอื่น ๆ ละท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือเป็นการแสดงออกทางสังคม ที่แสดงถึงความดีงาม ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติ เช่น การแบ่งระดับในการไหว้ การปฏิบัติเรื่องการไหว้ตามกาลเทศะ

ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๔ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ขึ้นทะเบียนการแสดงความเคารพแบบไทย จำแนกเป็นการไหว้และการกราบ เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ในสาขาแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรมประเพณี และเทศกาล อย่างไรก็ตาม การขึ้นทะเบียนดังกล่าวถือเป็นการสอดคล้องและเชื่อมโยงกับการประกาศให้เรื่องการไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติของไทย เนื่องจากการไหว้ถือเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง มีความเหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญ และมุ่งหมายให้ธำรงรักษาสืบต่อกันไปปฏิบัติกันมานานให้คงอยู่ตลอดไป

เราจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติเรื่องการไหว้ของไทยเป็นเอกลักษณ์ที่ประเทศต่าง ๆ รู้จักเป็นอย่างดีในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้แทนของประเทศไทยไม่ว่าจะปฏิบัติภารกิจในบทบาทใด ในโอกาสใดก็ตาม มักจะปฏิบัติเรื่องการไหว้ในโอกาสต่าง ๆ ด้วยความอ่อนน้อมและงดงามอยู่เสมอ อาทิ การเป็นผู้แทนประเทศ การแสดงศิลปวัฒนธรรม การประกวด การแข่งขันด้านต่าง ๆ รวมถึงในปัจจุบันการไหว้ได้เป็นแบบแผนปฏิบัติในการทักทายที่แพร่หลาย เป็นสากลมากขึ้น โดยเฉพาะภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ Covid-19 บรรดาผู้นำชาติต่าง ๆ หน่วยงาน หรือองค์การระหว่างประเทศ ต่างก็หันมาปฏิบัติ หรือให้คำแนะนำในการทักทายหรือทำความเคารพ ด้วยการไหว้ เพื่อเป็นการลดการสัมผัสระหว่างกัน

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา การเสนอให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทาย และการแสดงความเคารพแบบไทย จึงมีความเหมาะสม เนื่องจากจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ธรรมเนียมปฏิบัติอันงดงาม สะท้อนให้เห็นความหมายที่สื่อออกมาจากการปฏิบัติในเรื่องการไหว้ของไทย สร้างความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ และยังเป็น Soft Power ที่สำคัญทางวัฒนธรรมของไทยที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในระดับสากล ตลอดจนอาจต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) หรือประเด็นอื่นได้ต่อไป จึงเข้าข่ายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย เนื่องจากการปฏิบัติเรื่องการไหว้ของไทยเป็นการแสดงออกทางสังคมหรือธรรมเนียมปฏิบัติที่ผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทย แสดงถึงความดีงามและความรู้สึกของผู้ปฏิบัติ มีความหมายและความกลมกลืนในการแสดงออกที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทาย และการแสดงความเคารพแบบไทย มุ่งหมายเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญ และธำรงรักษาสิ่งดีงามที่คนไทยปฏิบัติกันมานานจนได้รับการยอมรับในระดับสากลให้คงอยู่ตลอดไป

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการดำเนินงานด้านเอกลักษณ์ของชาติ ต่อคณะรัฐมนตรี ดำเนินการให้มีการบูรณาการการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติมิให้ซ้ำซ้อนกัน และให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและนโยบายของรัฐบาล ประสานการสนับสนุนและเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

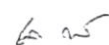
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๗๓๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๗๔๐ ๐ ๒๒๘๓ ๔๗๕๑ - ๕๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opm.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเดียมชัย ฮอร์จันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

<http://tinyurl.com/27dexubh>

๑. หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๙/๑๓๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาเอกลักษณ์ของชาติในมิติต่าง ๆ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖
๓. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ที่ วธ ๐๒๐๔.๕/๒๖๖ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๗
๕. ข้อมูลและเหตุผลประกอบเรื่องการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ
ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย
๖. หนังสือรับรองสำเนาถูกต้อง ที่ นร ๐๑๐๙/๑๐๒๖ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ด่วนที่สุด
ที่ กก ๐๒๐๓/๕๕๘

กระทรวงการต่างประเทศและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๒

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง การเสนอความเห็น เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทาย และการแสดงความเคารพแบบไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๓๓๐๘ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศและกีฬา เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทาย และการแสดงความเคารพแบบไทย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศและกีฬาพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า เห็นควรให้ความเห็นขอรับการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ เนื่องจากการปฏิบัติ เรื่อง การไหว้ของไทยเป็นการแสดงออกทางสังคมหรือธรรมเนียมปฏิบัติที่ผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทย แสดงถึงความดีงามและความรู้สึกของผู้ปฏิบัติ มีความหมายและความลุ่มลึกในการแสดงออกที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย ซึ่งการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย มุ่งหมายเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและธำรงรักษาสิ่งดีงามที่คนไทยปฏิบัติกันมานานจนได้รับการยอมรับในระดับสากล การไหว้จึงเป็นการแสดงออกที่ทำให้มีความแตกต่างกับประเทศอื่นๆ รวมถึงในปัจจุบันการไหว้ได้เป็นแบบแผนปฏิบัติในการทักทายที่แพร่หลายเป็นสากลมากขึ้น โดยเฉพาะภายหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ Covid - 19 บรรดาผู้นำชาติต่างๆ หน่วยงาน หรือองค์การระหว่างประเทศ ต่างก็หันมาปฏิบัติหรือให้คำแนะนำในการทักทายหรือทำความเคารพด้วยการไหว้ เพื่อเป็นการลดการสัมผัสระหว่างกัน ทั้งนี้ การไหว้ยังเป็น Soft Power ที่สำคัญทางวัฒนธรรมของไทยที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในระดับสากล เป็นเอกลักษณ์และมีเสน่ห์ถือเป็นด่านแรกในการต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างชาติได้อย่างเป็นมิตรและยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุดาวรรณ

(นางสาวสุดาวรรณ หวังศุภกิจโกศล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและกีฬา

ลำเนาถูกต้อง

๕ ๕

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๒๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban.pkr@mots.go.th

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

11 ๕-๐-๒๗

คววนทีลสุด

ที อว (ปร) ๑๒๑๓/๕ ๑๑๒

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ค่วนทีลสุด ที นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๓๓๐๙ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ตามที สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย ตามที สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ เนื่องจาก การไหว้เป็นกิริยาอันอ่อนน้อม และคนไทยได้ปฏิบัติสืบทอดมาเป็นระยะเวลาตามหลักฐานต่าง ๆ ทีปรากฏ เป็นการแสดงความเคารพทั้งสิ่งพิงบูชาและบุคคล ทั้งนี้ ควรพิจารณาการจำแนกลักษณะการไหว้ประเภทต่าง ๆ ความหมาย และการปฏิบัติให้ชัดเจน เพื่อให้เห็นความแตกต่างจากการไหว้ทีปฏิบัติกันในประเทศต่าง ๆ ทีมีการแสดงความเคารพโดยการไหว้แบบเดียวกัน อันจะทำให้เกิดความชัดเจนในรูปแบบการไหว้ของไทย และไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านวัฒนธรรมการไหว้กับประเทศต่าง ๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศุภมาส อิศรภักดี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำเนาถูกต้อง

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

โทร ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๐๐ ต่อ ๕๐๑๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cpl๑@mhesi.go.th

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๗

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/๕๗๓๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎาภิเศก กทม. ๑๐๒๑๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๓๓๐๙ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นชอบในการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ เนื่องจากจะเป็นการสร้างให้เกิดการเรียนรู้ธรรมเนียมปฏิบัติอันงดงาม สะท้อนให้เห็นความหมายที่สื่อออกมาจากการปฏิบัติในเรื่องการไหว้ของไทย สร้างความภูมิใจในเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ มุ่งหมายเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและมีความมุ่งมั่นในการธำรงรักษาสิ่งดีงามที่คนไทยปฏิบัติกันมานานจนได้รับการยอมรับในระดับสากลให้คงอยู่ตลอดไป รวมถึงยังเป็น Soft Power ที่สำคัญทางวัฒนธรรมของไทย ที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในระดับสากล ตลอดจนอาจต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) หรือประเด็นอื่น ๆ ในอนาคตได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองกลาง
โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๐๑๔๓

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๑๑ มี.ย. ๖๗

ด่วนที่สุด

ที่วธ ๐๕๐๖.๑๔/ ๑๑๗๓

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว (ล) ๓๓๖๙ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอเรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย ไปเพื่อดำเนินการ จึงขอให้กระทรวงวัฒนธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ความทราบแล้ว นั้น

กระทรวงวัฒนธรรม พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย เนื่องจากการไหว้เป็นการแสดงออก เพื่อการทักทาย และแสดงความเคารพแบบไทยที่สะท้อนสื่อความหมายการเคารพและให้เกียรติบุคคลในระดับต่าง ๆ อันเป็นธรรมเนียมและแนวปฏิบัติของคนในสังคมไทยที่เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้สืบสาน และสืบทอดวิถีความเป็นไทยที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ การไหว้จึงเป็นสิ่งที่มีความหมาย และความภาคภูมิใจของผู้ไหว้และผู้ถูกไหว้ ดังนั้น การไหว้จึงเป็น Soft Power ประการหนึ่งในการผสมผสาน และเสริมพลังในการสร้างเอกลักษณ์ของความเป็นไทย การนำไปใช้พัฒนาและต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาความสัมพันธ์กับนานาชาติและการส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และนำความเห็นเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๑๑ มี.ค. ๖๗

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๖๔๕ ๔๖๐๐ ต่อ ๕๒๒๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๖๔๕ ๔๖๙๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sarabhan@culture.mail.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๒๑๔๓/ ๕๗๕

กระทรวงศึกษาธิการ

กทพ. ๑๐๓๐๐

๒๒

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ส) ๓๓๐๙ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย นั้น

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า เห็นชอบในหลักการต่อการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการยินดีให้ความร่วมมือในการบูรณาการและส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และหน่วยงานทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและธำรงรักษาประเพณีอันดีงามที่คนไทยปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาจนได้รับการยอมรับในระดับสากลให้คงอยู่ตลอดไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(เพิ่มพูน ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาระดับภูมิภาค

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๗๒๓

โทรสาร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๒๔๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทอแก้วศรี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

11 ๕-๖. ๕7

ด่วนที่สุด

ที่ รก ๐๐๐๔/๒๕๖๗

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา
สนามเสือป่า เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

- เรื่อง เสนอความเห็นเรื่องการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและการแสดงความเคารพแบบไทย
- เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
- อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๓๓๐๔ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ขอให้สำนักงานราชบัณฑิตยสภาเสนอความเห็นเรื่องคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่องการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและแสดงความเคารพแบบไทย เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความโดยละเอียดตั้งแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานราชบัณฑิตยสภาขอเรียนว่า เห็นชอบการกำหนดให้การไหว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ประเภทการทักทายและแสดงความเคารพแบบไทย ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และเห็นว่า เนื่องจากการไหว้เป็นวัฒนธรรมร่วมในภูมิภาค จึงควรประกาศโดยแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของการไหว้แบบไทยอย่างชัดเจน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษฎา ศงคะจันทร์)
เลขาธิการราชบัณฑิตยสภา

กองศิลปกรรม

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ ต่อ ๓๐๐๕
โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ ต่อ ๒๐๓๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ripub@orst.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๑๑ ๒-๒. ๕๗